

Bijlage 3: Participatieplan windpark Spuisluis

Inleiding

Als Eneco Wind en Windpark IJmond willen we goede burens zijn. We ontwikkelen, bouwen en beheren windparken in goed contact en overleg met de omgeving. Vanuit deze overtuiging staan een aantal punten centraal:

- We betrekken de omgeving in een zo vroeg mogelijk stadium en gaan met hen in gesprek aan de ontwikkeltafel over hoe we met elkaar omgaan en op welke manier windmolens acceptabel zijn.
- We laten mensen kennis maken met windenergie zodat zij ondersteund worden om hun mening te vormen.
- Er wordt samen met de omgeving invulling gegeven hoe men betrokken wil worden tijdens het proces.
- Er wordt samen met de omgeving invulling gegeven hoe men kan participeren in het project.
- Er wordt een bijdrage aan de omgeving teruggegeven.

Een aantal van deze punten wordt ook genoemd in de NWEA-gedragscode. Omdat deze code aansluit op het beleid van Eneco, was het voor ons een logische stap om de gedragscode te ondertekenen. Als partner sluit Windpark IJmond zich ook bij deze gedragscode aan.

Windpark Spuisluis is een initiatief van Windpark IJmond en Eneco. De gemeente Velsen heeft in de ambitie om energieneutraal te zijn een aantal jaar geleden Windpark IJmond benaderd om windparken binnen de gemeentegrenzen te realiseren. Sinds 2012 is hiervoor een samenwerking met Eneco aangegaan om de realisatiemogelijkheden van windparken in de regio IJmond te versterken. Tijdens de ontwikkeling is de locatie aan de noordkant van het Noordzeekanaal, ter hoogte van de Spuisluis, in beeld gekomen.

In juni 2013 hebben het Rijk en de provincie Noord-Holland overeenstemming bereikt over de aanvullende opgave van circa 46 tot 68 megawatt (MW) windenergie op land¹. Om dit mogelijk te maken is er een gewijzigde Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV), Structuurvisie en Beleidskader Wind op Land vastgesteld. Onderdeel hiervan was op welke locaties er windparken mogen komen en aan welke randvoorwaarden deze moeten voldoen. De locatie ter hoogte van Spuisluis is aangemerkt als één van de gebieden waar windmolens mogelijk zouden zijn.

In deze bijlage worden twee vormen van participatie in dit project omschreven: procesparticipatie en financiële participatie. Daarnaast zal voor dit windpark een gebiedsfonds worden opgericht. Het ligt niet in de lijn der verwachting dat compenserende maatregelen nodig zijn bij windpark Spuisluis. Dit zou hoogstens van toepassing zijn op de woonbootbewoners. In bijlage 8 van de aanvraag Omgevingsvergunning wordt er specifiek op die situatie ingegaan.

¹ Uit Monitor windturbines in NH 15 januari 2016

PROCESPARTICIPATIE

Communicatie tot nu toe

Op het moment dat de Provincie de structuurvisie ontwikkelde en er nog mogelijkheden waren tot het indienen van zienswijzen op dat vlak, hebben we alle wijkplatformen rondom het project benaderd, en aangeboden om daar een presentatie te geven. Wij hebben uiteindelijk een presentatie gegeven voor de volgende wijkplatformen: Velsen Zuid, IJmuiden Noord en Velsen Noord. Wij hebben aansluitend aan deze presentatie geïnteresseerden kennis laten maken met windenergie door een excursie te organiseren naar het windpark Van Luna te Heerhugowaard. Hierbij hebben een aantal omwonenden van dit windpark hun ervaringen gedeeld over het effect van een windmolen naast een woonwijk, en hoe de communicatie tussen Eneco en de wijk verloopt.

Uiteindelijk hebben een aantal mensen uit de wijkplatformen zich aangemeld voor de ontwikkeltafel. Dit is een werkgroep die intensief betrokken is bij het windpark. Met hen wordt afgestemd waar duidelijkheid over gekregen moet worden, welke onderzoeken gedaan moeten worden, welke partij het onderzoek doet en wordt er een keuze gemaakt wat er aan financiële participatie aangeboden wordt. De werkgroepleden geven in hun wijkplatform terugkoppeling over de voortgang van het project.

Op 28 september 2015 is er een gebiedsatelier geweest, waarbij de omgeving is uitgenodigd om kennis te nemen van het windpark en vragen te stellen. Er bleken met name zorgen te zijn over welke invloed de windmolens hebben op de verspreiding van fijnstof in het gebied. Dit onderwerp is dan ook een van de onderwerpen geweest die onder leiding van een expert verder zijn uitgediept met de werkgroepleden. Daarnaast is er op 11 april j.l. een gezamenlijk gesprek geweest met de woonbootbewoners, de Omgevingsdiensten IJmond en Noordzeekanaalgebied, Rijkswaterstaat, de Provincie en Eneco. Doel van dit gesprek was helderheid te geven over de juridische status van de woonbootbewoners.

Overzicht belanghebbende partijen in het gebied

Er zijn een aantal groepen die op de een of andere manier betrokken zijn bij de ontwikkelingen rondom het windpark Spuisluis:

Bewoners

- bewoners van de huisjes aan de Zuidersluisweg, voormalige Rijkswaterstaat arbeiderswoningen.
- bewoners van de IJmuiderstraatweg.
- bewoners van de Stationsweg.
- Woonbootbewoners.
- Wijkplatformen Velsen Noord, Velsen Zuid, IJmuiden Noord, Vereniging Stationsweg, Wijkplatform IJmuiden West, wijkcomité Spuisluishuizen.
- Andere (geïnteresseerde) bewoners.

Bedrijven / organisaties

- Tata Steel
- Crown van Gelder

- ENCI
- NUON Centrale
- De Branding (Rien Stolk)
- Loodswezen
- Port of Amsterdam

Belangengroepen

- Energiek Velsen
- Natuur & Milieu federatie Noord-Holland
- Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland
- Open IJ
- Algemene SchippersVereniging (ASV)

Grondeigenaren

- RVB
- Rijkswaterstaat als gebruiker en beheerder

Overig

- Gemeente Velsen
- Omgevingsdienst IJmond
- Omgevingsdienst Noorzeekanaalgebied (NZKG)
- Provincie Noord-Holland
- Saneringspartner

Overzicht procesparticipatie per fase

Uitgangspunt is belanghebbenden vroegtijdig bij de activiteiten van het windpark te betrekken. In dit project is sprake van drie fasen: ontwikkeling, bouw en beheer.

Fase 1 Ontwikkeling

In deze fase is er sprake van informeren, consulteren, ad hoc en structureel betrekken en consensus.

Informeren

In deze eerste fase zijn alle partijen in het gebied geïnformeerd over de plannen van de provincie Noord-Holland en onze plannen rondom windpark Spuisluis. Enerzijds door een toelichting tijdens de wijkplatformvergaderingen, anderzijds door artikelen in lokale media. Daarnaast is er een website waar de meest actuele informatie rondom dit windpark terug te vinden is, en indien gewenst kan men op de hoogte gehouden worden door een nieuwsbrief. Op het moment dat er ontwikkelingen zijn rondom dit project informeren we actief de wijkplatformen en de lokale media. Zo organiseren we op 10 mei een informatieavond voor de vergunningsaanvraag waarin we een toelichting geven wat er met de input vanuit de werkgroep is gedaan en er stilgestaan wordt bij de uitkomsten van de onderzoeken naar fijnstof, Externe Veiligheid en geluid & slagschaduw.

Consulteren

De belangengroepen Natuur & Milieu federatie Noord-Holland en de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland worden geconsulteerd op het moment dat er onderwerpen spelen die relevant zijn. Rien Stolk van De Branding wordt geconsulteerd om af te stemmen of de bouwactiviteiten een mogelijk effect kunnen hebben op zijn bedrijfsvoering. Met ASV is een rondgang gemaakt om hen informatie te geven over het windpark en feedback te ontvangen rondom hun zorgen. Met Open IJ is via Rijkswaterstaat contact over de plaatsing van de windmeetmast.

Ad hoc betrokken

De woonbootbewoners worden ad hoc betrokken door het voeren van gesprekken over de ligging van de woonboten, en is er een gezamenlijk gesprek geweest met hen over de juridische status. Zij worden op de hoogte gehouden over de onderzoeksresultaten. Loodswezen en Port of Amsterdam worden ad hoc betrokken door gesprekken over de heliport, verlichting en de eventuele radarverstoring van het windpark. Met Nuon wordt gesproken in het kader van Externe Veiligheid en geluid en slagschaduw. In de ontwikkelfase wordt gekeken naar de effecten van het windpark op hun bedrijfsvoering. De saneringspartner zal regelmatig geüpdatet worden over de voortgang van het project.

Structureel betrekken

Een zevental bewoners hebben zich via de wijkplatformen aangemeld voor de ontwikkeltafel. Naast de vertegenwoordiging van de omwonenden is de gemeente Velsen onderdeel van deze tafel. Het is een werkgroep die intensief betrokken is bij de ontwikkelingen rondom het eventuele windpark. Met hen wordt afgestemd welke zorgen er leven en waar duidelijkheid over verkregen moet worden. De werkgroepleden halen in de wijkplatformen de input op en geven terugkoppeling over de voortgang van het project. Per onderwerp wordt afgesproken welk werkgroeplid betrokkenheid krijgt bij het onderzoek. De onderzoeksvraag en de keuze voor de bureaus worden in afstemming met elkaar bepaald.

Daarnaast worden Rijkswaterstaat, Tata Steel en ENCI structureel betrokken door gesprekken over de locatie van de windmolens. Met Energiek Velsen is een intentieovereenkomst gesloten waarin is afgesproken dat we de mogelijkheden verkennen op het vlak van mede-eigenaarschap / financiële participatie.

Provincie Noord-Holland, Omgevingsdienst NZKG en Omgevingsdienst IJmond worden vanuit het vergunningstraject structureel betrokken bij de ontwikkeling van het windpark.

Overzicht fase 1

	Informereren	Consulteren	Ad-hoc betrokken	Structureel betrokken	Consensus	Mede- eigenaar
Bewoners						
Werkgroep				x		
Klankbordgroep	x					
Woonbootbewoners			x			
Directe omwonenden	x					
Omwonenden bredere straal	x					
Bedrijven						
Rijkswaterstaat				x		
Tata Steel / ENCI				x		
Crown van Gelder	X					
NUON			X			
De Branding		x				
Loodswezen			x			
Port of Amsterdam			x			
Belangengroepen						
Energiek Velsen				x		
Natuur & Milieu federatie Noord- Holland		x				
Vogelwerkgroep Zuid- Kennemerland		x				
Open IJ		x				
ASV		x				
Overig						
Gemeente Velsen				x		
Provincie Noord- Holland				x		
Omgevingsdienst NZKG				x		
Omgevingsdienst IJmond				x		
Saneringspartner			X			

Wat	Wie	Wanneer
Website	Geïnteresseerden	doorlopend
Nieuwsbrief	Geïnteresseerden	1 x per 3 maanden
Werkgroep	Leden	1 x per 3 maanden bijeenkomst, daarnaast e-mailcontact
Gesprekken	Woonbootbewoners Loodswezen Port of Amsterdam Rijkswaterstaat Tata Steel ENCI Nuon ASV Energiek Velsen Provincie Noord-Holland Omgevingsdienst NZKG Omgevingsdienst IJmond Saneringspartner	Indien relevant
Lokale media	Geïnteresseerden	Na uitkomst onderzoek fijnstof Voorafgaand aan informatieavond

Fase 2 Bouw

In deze fase is er sprake van informeren, structureel betrekken en mede-eigenaarschap.

Informeren

In deze tweede fase worden alle partijen persoonlijk geïnformeerd, mochten de bouwwerkzaamheden impact hebben op hun persoonlijke situatie. Daarnaast is de voortgang van de bouw te volgen via de website. Op een open dag tijdens de bouw kunnen geïnteresseerden een kijkje van dichtbij komen nemen en hun vragen stellen over het windpark.

Ad hoc betrokken

Afhandelen van klachten en vragen die er spelen rondom het windpark. Met De Branding worden de bouwactiviteiten doorgenomen. Het Loodswezen wordt ad hoc betrokken over afstemming van die bouwactiviteiten welke hoogte beperkingen met zich meebrengen, en welke impact hebben op het heliplatform.

Structureel betrokken

De werkgroep (inclusief gemeente Velsen) blijft wat ons betreft en indien akkoord vanuit de werkgroep ook in deze fase actief betrokken bij het project. ENCI, Open IJ en de woonbootbewoners worden structureel betrokken rondom de bouwwerkzaamheden.

Consensus

Met Rijkswaterstaat en Tata Steel (als gebruiker van de Velserkom) moet consensus bereikt worden over de timing van de bouw van de windmolens. De activiteiten rondom de nieuwe zeesluis moeten afgerond zijn en de bedrijfsvoering van Tata Steel mag (niet

teveel) hinder ondervinden. Met de Provincie Noord-Holland en Omgevingsdienst NZKG moet consensus bereikt worden opdat de bouwactiviteiten conform de vergunningen plaatsvinden. Met Energiek Velsen moet consensus bereikt worden over met welke vorm van mede-eigenaarschap / financiële participatie er gewerkt gaat worden.

Mede-eigenaarschap

Bij Financial Close zal de saneringspartner mede-eigenaar worden van het windpark. Aan het einde van de bouw introduceren we samen met Energiek Velsen een participatieproduct voor de inwoners van de gemeente Velsen.

Overzicht fase 2

	Informereren	Consulteren	Ad-hoc betrokken	Structureel betrokken	Consensus	Mede-eigenaar
Bewoners						
Werkgroep				x		
Klankbordgroep	x					
Woonbootbewoners				x		
Directe omwonenden	x					
Omwonenden bredere straal	x					
Bedrijven						
Rijkswaterstaat					x	
Tata Steel / ENCI				x		
Crown van Gelder / NUON	x					
Rien Stolk			x			
Loodswezen			x			
Belangengroepen						
Energiek Velsen					x	
Natuur & Milieu federatie Noord-Holland	x					
Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland	x					
Open IJ				x		
ASV	x					
Overig						
Gemeente Velsen				x		
Provincie Noord-Holland					x	
Omgevingsdienst NZKG					x	
Omgevingsdienst IJmond				x		
Saneringspartner						X

Timing

Deze fase is qua concrete planning nog niet duidelijk en is dus ook lastig in te vullen op welk moment welke activiteit plaatsvindt. Op het moment dat dit relevant wordt, wordt hier invulling aan gegeven.

Fase 3 Beheer

In deze fase is er sprake van informeren, ad hoc en structureel betrekken en mede-eigenaarschap.

Informeren

Op het moment dat er zaken spelen rondom het windpark die relevant zijn voor de omgeving, dan worden zij hierover op een passende manier geïnformeerd.

Ad hoc betrokken

Afhandelen van klachten en vragen die er spelen rondom het windpark. Rijkswaterstaat, ENCI, Loodwezen en De Branding worden ad-hoc betrokken indien er zaken spelen in het windpark. De Provincie Noord-Holland wordt ad-hoc betrokken vanuit de vergunning.

Structureel betrokken

De woonbootbewoners, de werkgroep, Tata Steel, de gemeente Velsen en Omgevingsdienst IJmond worden structureel betrokken doordat we regelmatig met elkaar in gesprek gaan over het windpark. Gedurende de looptijd van het windpark is er een gebiedsfonds waar initiatieven op het gebied van (sociale) verduurzaming mee gerealiseerd kunnen worden.

Mede-eigenaar

Door middel van het participatieproduct dat via Energiek Velsen gedurende de looptijd van het windpark loopt zijn de participanten (opengesteld voor de inwoners van de gemeente Velsen) mede-eigenaar van het windpark.

	Informereren	Consulteren	Ad-hoc betrokken	Structureel betrokken	Consensus	Mede- eigenaar
Bewoners						
Woonbootbewoners			X			
Werkgroep			x			
Omwonenden brede straal	x					
Participanten						x
Bedrijven						
Rijkswaterstaat			x			
Tata Steel / ENCI			x			
Crown van Gelder / NUON	x					
De Branding			x			
Loodswezen			x			
Belangengroepen						
Energiek Velsen						x
Natuur & Milieu federatie Noord- Holland	x					
Vogelwerkgroep Zuid- Kennemerland	x					
ASV	x					
Overig						
Gemeente Velsen				x		
Provincie Noord- Holland			x			
Omgevingsdienst IJmond				x		
Saneringspartner						x

Timing

Deze fase is qua concrete planning nog niet duidelijk en is dus ook lastig in te vullen op welk moment welke activiteit plaatsvindt. Op het moment dat dit relevant wordt, wordt hier invulling aan gegeven.

FINANCIËLE PARTICIPATIE

Aandelen voor omgeving

Eneco heeft uitgebreide ervaring met het betrekken van burgers, klanten en bedrijven bij haar windparken. In bijlage 7 van de principeverzoek uit 2015 stond hier een overzicht van opgenomen. Er zijn grofweg twee varianten van financiële participatie waaraan gedacht kan worden:

- **Aandelen uitgifte:** Burgers en bedrijven kunnen direct of middels een coöperatie aandeelhouder worden in het windpark.
- **Obligatie uitgifte:** Met de uitgifte van obligaties wordt het mogelijk gemaakt voor belanghebbenden om mee te profiteren van de opbrengsten van het windpark. Voor een vooraf af te spreken bedrag worden tegen een vaste rente voor een vaste periode obligaties uitgegeven.

Naast de bestaande participatieproducten is Eneco Wind momenteel met diverse (lokale) energiecoöperaties in gesprek voor participatiemodellen voor burgers. Hierbij nemen wij geen grens van 1.200 meter mee, maar kijken we eerder naar gemeentegrenzen. Deze liggen ruimer dan de 1.200 meter. Daarbij willen we verder kijken dan onze huidige lening en obligatiestructuren en burgers ook de mogelijkheid geven om daadwerkelijk voor een stukje eigenaar te worden van het windpark.

Al deze verschillende participatiemogelijkheden hebben hun eigen risico's en rendementen. Met Energiek Velsen, de lokale energiecoöperatie, is in mei 2016 een intentieovereenkomst getekend. Het is de bedoeling dat zij mede-eigenaar worden van windpark Spuisluis. Hoe dit precies eruit zal zien verkennen we gezamenlijk de komende periode. Eneco Wind heeft een participatiemanager in dienst, die dit proces vanuit zijn expertise zal begeleiden. Energiek Velsen moet ook met haar achterban in gesprek om te bepalen welke voorkeuren er zijn bij haar leden. Een logisch instapmoment voor Energiek Velsen is bij de oplevering van het windpark, wanneer de grootste risico's uit het project zijn. De werkgroep van windpark Spuisluis zal worden gebruikt als 'check' op de gesprekken met Energiek Velsen, om te bepalen of het financiële product ook aan hun wensen voldoet.

Het windpark zal nadat het in gebruik is genomen een jaarlijkse bijdrage leveren aan de omwonenden middels het gebiedsfonds. Hierbij houden wij de norm van de NWEA gedragscode aan, te weten € 0,40 – 0,50 per MWh. In samenspraak met de werkgroep met omwonenden, de gemeente en Energiek Velsen zal besproken worden welke vorm van compensatie gekozen gaat worden. Bij de plaatsing van 6 turbines rond de 3 MW komt dit neer op een productie van circa 75.000 MWh per jaar en als gevolg daarvan een bijdrage tussen de € 30.000 en € 37.500 per jaar.

De wijze waarop onze bijdrage verdeeld wordt over de omgeving is nog niet bekend. Ter illustratie geven wij enkele voorbeelden uit het verleden. Welke keuzes bij windpark Spuisluis worden gemaakt hangt af van de uitkomsten van het overleg met bovengenoemde partijen.

Eneco werkt met regelmaat met een gebiedsfonds. Zo ook bij windpark Houten, welke is ontwikkeld in samenwerking met de lokale windcoöperatie UWind. Eneco, UWind en de gemeente Houten hebben een fonds opgericht dat duurzame initiatieven in Houten ondersteunt. Het fonds ondersteunt niet alleen projecten in financiële zin, maar brengt ook mensen bij elkaar die goede ideeën hebben om Houten duurzamer te maken. In eerste instantie komen projecten in aanmerking waarmee duurzame energie en energiebesparing wordt gestimuleerd. Denk hierbij aan zonnepanelen of het besparen op de gas- en elektriciteitsrekening. Vanaf 2014 komen ook projecten in aanmerking op bijvoorbeeld het gebied van afval, sociale contacten in de wijk of het hergebruik van materialen. Zowel gemeente Houten als windpark Houten storten gezamenlijk € 48.000. Het genoemde bedrag is een reële inschatting op basis van de marktomstandigheden van 2014 (bijvoorbeeld SDE+ regeling, turbine prijzen, rente tarieven, etc.). De bijdrage van de gemeente wordt betaald uit de pacht van de grond, waarop de drie windmolens staan. De bijdrage van het windpark komt uit de verkoop van de duurzame stroom, die de molens opwekken. Bewoners van Houten kunnen meebeslissen over de besteding van het fonds. Het fonds zal tenminste 6 jaar bestaan en is nu voor het derde jaar actief.